

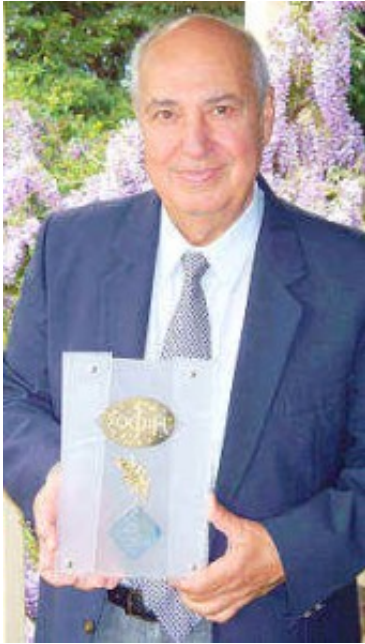
ΔΙΑΣΠΟΡΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

2 OCTOBER, 2010 | CREATED USING FIVEFILTERS.ORG

8. Γιώργος Καναράκης: ο γλωσσολόγος

Sep 26, 2010 01:16AM

του Γιάνη Λιάσκου
εφημ. ΤΑ ΝΕΑ (Αυστρ.) 2003

Στα προηγούμενα άρθρα είδαμε τον Γ. Καναράκη τον φιλόλογο, τον ερευνητή του Τύπου μας στους Αντίποδες και τον ιστοριογράφο στην πρωτοποριακή συμβολή του στους κλάδους αυτούς, μια τρίπτυχη επιστημονική προσφορά με κεντρικό θέμα τον Ελληνισμό των Αντιπόδων.

Το έργο και η προσφορά όμως του Γ. Καναράκη δεν σταματάει εκεί. Ο ίδιος έχει συμβάλει ερευνητικά και συγγραφικά και στον κλάδο της γλώσσας-γλωσσολογίας. Όπως είναι φυσικό, η προσφορά του στο χώρο αυτό είναι άγνωστη στο ευρύτερο παρειακό κοινό για δυο βασικούς λόγους:

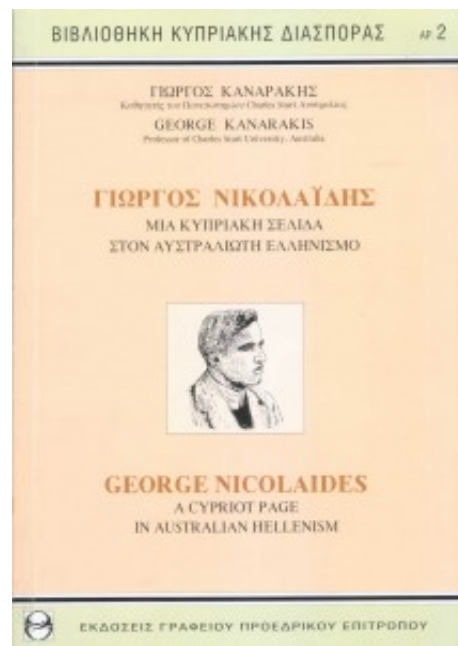
Πρώτον, λόγω των εξειδικευμένων θεμάτων που χειρίζεται, τα δημοσιεύματά του είναι γνωστά κυρίως μεταξύ των ειδικών (γλωσσολόγων και άλλων με ανάλογα ενδιαφέροντα), και δεύτερον γιατί δεν έχουν σχέση με τον Ελληνισμό των Αντιπόδων.

Ρίχνοντας μια ματιά στο βιοεργογραφικό του Γ. Καναράκη διαπίστωσα πως ενώ οι πτυχιακές του σπουδές είναι φιλολογικές, οι μεταπτυχιακές του είναι καθαρά γλωσσολογικές. Αυτό δικαιολογεί το γεγονός ότι οι έρευνες και τα δημοσιεύματά του, τα πρώτα 10 χρόνια μετά την απόκτηση του διδακτορικού του (1974) ήταν γλωσσικής-γλωσσολογικής φύσης. Βέβαια είναι πολύ ενδιαφέρον ότι μετά την εγκατάστασή του εδώ, κατά ομολογία του ίδιου, ο Ελληνισμός της Αυστραλίας παράλληλα τράβηξε το επιστημονικό του ενδιαφέρον, με

αποτέλεσμα έκτοτε τα περισσότερα γραπτά του να αφορούν το χώρο αυτό, πράγμα που ωφέλησε στον εμπλουτισμό και περαιτέρω ανάπτυξη των ελληνοαυστραλιανών μας Γραμμάτων.

Μια άλλη διαπίστωσή μου είναι ότι τα σχετικά δημοσιεύματά του περιλαμβάνουν άρθρα, βιβλία και μονογραφίες, και επιπλέον μπορούν να υποδιαιρεθούν σε τρεις κατηγορίες: α) βιβλία για τη διδασκαλία της Ελληνικής σε ξενόγλωσσους και της Αγγλικής σε ελληνόγλωσσους, β) γλωσσολογικές εργασίες πάνω στην Ελληνική και γ) εργασίες σε θέματα εφαρμοσμένης και θεωρητικής γλωσσολογίας.

Επειδή δεν είμαι ειδικός ας δούμε τι λένε άλλοι, ειδικότεροι από μένα για τη γλωσσική και γλωσσολογική συμβολή του Καναράκη. Μάλιστα, για λόγους χώρου, θα περιοριστώ μόνο σε δύο. Λ.χ. για το διδακτικό του βιβλίο «Translation Through Exercises and Passages», η φιλόλογος και καθηγήτρια της Αγγλικής κα Καίτη Λειβαδά, διευθύντρια του αθηναϊκού περιοδικού «Νέα Αριάδνη», γράφει: «Επρόκειτο για έργο επίμοχθο, υπεύθυνο, αξιόλογο και καθόλου μικρό. Ένα βιβλίο που φανερώνει με τον καλύτερο και πιο εύγλωττο τρόπο το μεράκι, τη διάθεση για προσφορά και την αφοσίωση του δασκάλου στο εκπαιδευτικό και ανθρωπιστικό του έργο... Ήταν όπως καλά το γνωρίζουν όλοι οι καθηγητές των Αγγλικών, μια άσση» (Ιούλ.-Αύγ. 1998, σ.22).

Παρόμοια, ο Καναράκης απέσπασε την εκτίμηση των ειδικών και στο θεωρητικό γλωσσολογικό πεδίο. Θα σταθώ μόνο στο έργο του «Η φωνολογική παρεμβολή της Ελληνικής κατά το αγγλιστί γράφειν» (1974) που υπήρξε και η διδακτορική του διατριβή. Στη σχετική βιβλιοκρισία του που αναδημοσιεύτηκε γαλλιστί στο Δελτίο της Γλωσσολογικής Εταιρείας του Παρισιού, ο έγκριτος γλωσσολόγος δρ. Νικόλαος Κοντοσόπουλος, τότε Δ/ντής του Ιστορικού Λεξικού της νεοελληνικής γλώσσας της Ακαδημίας Αθηνών, γράφει στο περ. «Πλάτων» της Εταιρείας Ελλήνων Φιλολόγων:

«Η νέα ελληνική γλώσσα ουδέποτε είχε μελετηθεί επιστημονικώς εν συγκρίσει προς άλλην σύγχρονον γλώσσαν και η υπό τον ανωτέρω τίτλον διδακτορική διατριβή του κ. Γ. Καναράκη αποτελεί τον πρώτον και άριστον καρπόν της εφαρμογής της συγκριτικής μεθόδου εις την περιγραφήν και μελέτην της γλώσσης μας εν αναφορά προς ξένην γλώσσαν... Τα συμπεράσματα του συγγραφέως ενδιαφέρουν πρωτίστως τους ειδικούς... το βιβλίον του όμως παρουσιάζει ιδιαίτερον ενδιαφέρον δι' όλους τους φιλολογούντας... Ας αναμείνομεν λοιπόν να μιμηθούν και άλλοι Έλληνες γλωσσολόγοι την μέθοδον του κ. Καναράκη προς την κατεύθυνσιν ταύτην» (1976, σ. 326, 327).

Ύστερα από αυτά δεν μας εκπλήσσει το ότι ο Γ. Καναράκης ανακηρύχτηκε αριστούχος διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Αθηνών και πως η διατριβή του περιλήφθηκε στις εκδόσεις του πανεπιστημίου.

Ολοκληρώνοντας το πορτρέτο του καθηγητή Γ. Καναράκη μέσα από αυτή τη σειρά άρθρων, θα ήταν παράλειψη να μην αναφέρω ότι αυτός ο πρωτοπόρος των Ελληνοαυστραλιανών μας Γραμμάτων κλείνει του χρόνου 40 ολόκληρα χρόνια ως δάσκαλος, επιστήμονας και συγγραφέας, ενώ συμπληρώνει, επίσης, 26 χρόνια παρουσίας, έρευνας και συγγραφής στην ελληνική παροικία της Αυστραλίας.

Έχει ήδη υπάρξει αναγνώριση από άλλες χώρες για τον τίμιο πνευματικό του κόπο που κυρίως τιμά εμάς τους Έλληνες της διασποράς. Π.χ. το 1994 η Διεθνής Ακαδημία της Ρώμης προς Διάδοση του Πολιτισμού, τον έκανε αντεπιστέλλον μέλος της, το 1999 το Πανεπιστήμιο Charles Sturt της Ν.Ν.Ο. τον τίμησε με Επίτιμο Διδακτορικό Γραμμάτων, ενώ πνευματικά ιδρύματα της Ελλάδας τον έχουν ανακηρύξει επίτιμο μέλος τους. Νομίζω ότι έφτασε ο καιρός να αναγνωρίσουμε επίσημα κι εμείς σαν παροικία το τεράστιο έργο του Γ. Καναράκη, του ανθρώπου που δουλεύει όλα αυτά τα χρόνια για την προώθηση των Ελληνικών Γραμμάτων. Εύχομαι η σκέψη μου αυτή να μην μείνει, στο τέλος, φωνή βοώντος

Copyright protected by Digiprove © 2010

.....

Related Posts:

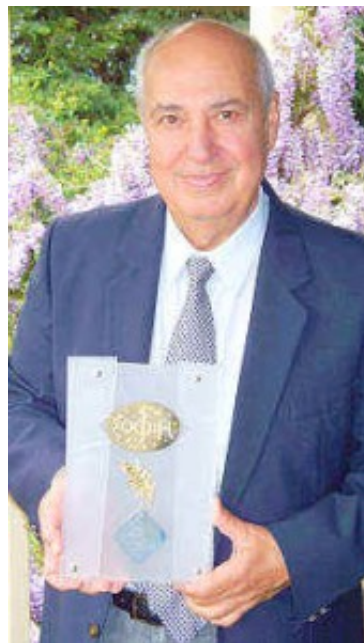
- 5. Γιώργος Καναράκης
- 7. Γιώργος Καναράκης: ο ιστοριογράφος
- 6. Γιώργος Καναράκης: Ο φιλόλογος
- “Έστι μεν ουν η μνήμη ούτε αίσθησις ούτε υπόληψις”
- Ελληνισμός και Θάλασσα

7. Γιώργος Καναράκης: ο ιστοριογράφος

Sep 18, 2010 12:57AM

του Γιάννη Λιάσκου

Προτού αρχίσω αξίζει να θυμηθούμε την επιτυχημένη αντιδιαστολή μεταξύ ιστοριογράφου και ιστορικού που διατύπωσε ο εκπαιδευτικός Κυριάκος Αμανατίδης μιλώντας για τον Γ. Καναράκη στην τιμητική εκδήλωση γι αυτόν του Συνδέσμου Ελλήνων Λογοτεχνών Αυστραλίας τον Αύγουστο του 1999, και την οποία περιέλαβε στη βιβλιοκρισία του για το βιβλίο του καθηγητή «In the Wake of Odysseus: Portraits of Greek Settlers in Australia» («Νέος Κόσμος», 7+10+99, σ. 6).

Παρατηρεί, λοιπόν, ο Κ. Αμανατίδης ως προς το αντικείμενο και τη μεθοδολογία: «Από τη μια έχουμε τον ιστορικό... που μελετά έναν λαό ή έναν τομέα της ανθρώπινης δραστηριότητας, διαχρονικά, εξηγώντας πώς εξελίχθηκε μέσα στο χρόνο, και από την άλλη τον ιστοριογράφο... που δίνει το πορτρέτο συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων ή προσώπων, η γνώση των οποίων μας βοηθά στην πληρέστερη κατανόηση της εποχής και του χώρου μέσα στον οποίον έζησαν και έδρασαν».

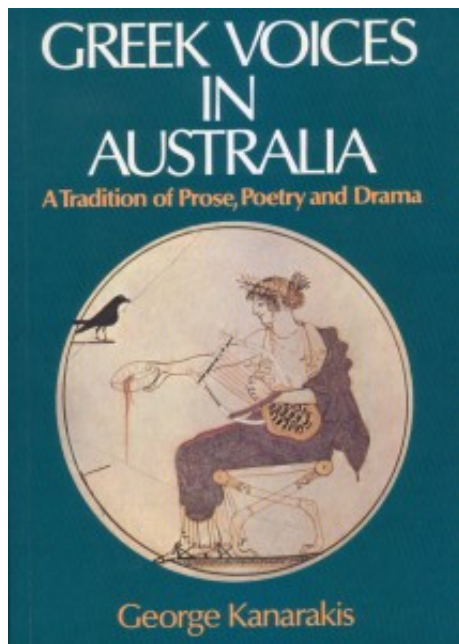
Ως προς το ύφος σημειώνει: «Η ιστορία, σαν επιστήμη, χρησιμοποιεί ένα ύφος ουδέτερο, όπως αυτό αρμόζει στην ερμηνεία και την ανάλυση... Αντιθέτως, ο ιστοριογράφος είναι ερευνητής και λογοτέχνης παράλληλα... Ο ιστοριογράφος εστιάζοντας την προσοχή του σε μεμονωμένα πρόσωπα ή ομάδες προσώπων, απλά αναζητά να τα ανασύρει από την αφάνεια και τη λήθη, γιατί πιστεύει πως μπορούν να μας βοηθήσουν στην καλύτερη κατανόηση της εποχής τους, αλλά και γιατί ο βίος και η πολιτεία τους προσφέρονται για την αφήγηση μιας ιστορίας, που αν και έχει βιογραφικό χαρακτήρα, διαβάζεται εξίσου ευχάριστα όπως ένα διήγημα ή ένα μυθιστόρημα. Στο σημείο αυτό ο ιστοριογράφος ταυτίζεται με τον δόκιμο πεζογράφο».

Με αυτά υπόψη μελετώντας το παραπάνω βιβλίο του Καναράκη, βγάζει κανείς αβίαστα το συμπέρασμα πως εδώ η ιστοριογραφία του έλκυσε περισσότερο από την ιστορία. Με τη βοήθεια που του

πρόσφεραν, αλλά και με την ευλυγισία που τον προίκισαν οι πτυχιακές και μεταπτυχιακές του σπουδές στην Αθήνα, στο Λονδίνο, στο Μίσιγκαν και στην Ινδιάνα αποφάσισε να ανταλλάξει την ψυχρή ανάλυση και το ουδέτερο ύφος του ιστορικού με την έντεχνη λογοτεχνική δομή και την περιγραφική γλαφυρότητα του προσωπικού ύφους του ιστοριογράφου. Προτίμησε δηλαδή το χώρο όπου θα έπρεπε να κρατήσει σε λεπτή ισορροπία αλλά και σε αρμονικό συνδυασμό, τον επιστημονικό τρόπο σκέψης με τη λογοτεχνική δεξιότητα, παρά τις δυσκολίες ενός τέτοιου εγχειρήματος.

Θυμάμαι σε μια συζήτηση που είχα κάποτε με τον καθηγητή Καναράκη μου είπε: «Όπως η έρευνα για τη λογοτεχνία του Αυστραλιώτη Ελληνισμού με οδήγησε στον Τύπο του, έτσι και η έρευνα στους δυο αυτούς χώρους με οδήγησε στην ιστοριογραφία. Σιγά σιγά άρχισαν να αποκαλύπτονται μπροστά μου οι ζωές παλαιών Ελλήνων πιονέρων, όχι φιγούρες του μύθου αλλά πραγματικοί άνθρωποι που παρά τις τεράστιες δυσκολίες που αντιμετώπισαν μας άφησαν πολύ ενδιαφέρουσες ιστορίες ζωής που άξιζε να μαζέψω τα σκόρπια κομμάτια τους και αφηγηματικά να τις φέρω στο φως».

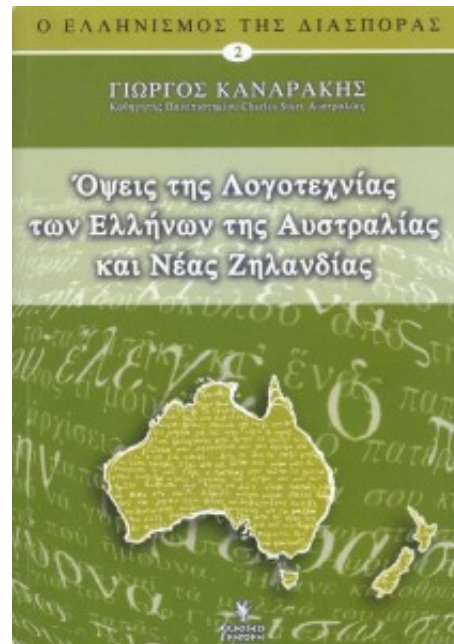
Απόσταγμα της πρωτοβουλίας του Καναράκη στο χώρο αυτό είναι το έργο του «In the Wake of Odysseus». Οι λόγοι για το γράψιμό του που παραθέτει στον πρόλογο είναι ενδιαφέροντες: «Πρώτον, για να αποδείξω πως, πολύ πριν από το μεγάλο μεταναστευτικό ρεύμα του 1950 στην Αυστραλία, υπήρχε εκεί ελληνική παρουσία, έναν αιώνα πιο μπροστά που χάραξε το δρόμο για τους μεταγενέστερους.

Δεύτερον, να ρίξω φως σε πτυχές της κοινωνικής και πολιτισμικής ιστορίας της Αυστραλίας που πολύ συχνά παραγνωρίζονται στις επίσημες ιστορίες, και τρίτον, να βοηθήσω να διατηρηθούν ζωντανές οι μνήμες αυτών που περιλαμβάνονται στο βιβλίο που με αποφασιστικότητα, δύναμη του χαρακτήρα και θέληση συνέβαλαν με τον τρόπο τους στη ζωή της Αυστραλίας».

Και σ' αυτό ακριβώς έγκειται η συμβολή του Γ. Καναράκη ως ιστοριογράφου, στο ότι δηλαδή, όπως έγραψε ο βετεράνος δημοσιογράφος Νίκος Μαρκάκης («Πατρίς» Ηρακλείου Κρήτης, 18÷4÷01, σ. 10) «ο Καναράκης προσέθεσε ένα ακόμη λιθαράκι

στην όλη προσπάθειά του – το μεγάλο του όνειρο – να φέρει στην επιφάνεια το παρελθόν, τα πρώτα βήματα μεταναστών μας στους Αντίποδες». Και το γεγονός είναι πως υπάρχουν ακόμα πάρα πολλοί θησαυροί που περιμένουν την ανέλκυσή τους στα ωκεάνια βάθη του Ελληνισμού της Αυστραλίας. Μόνο που για το σωστικό αυτό έργο δεν αρκεί η καλή διάθεση. Χρειάζεται γνώση, επιστημονική μεθοδολογία και πάθος για προσφορά.

Και για την περίπτωση του Καναράκη θα πει και πάλι ο Κ. Αμανατίδης: «Σαν τους μεγάλους ποντοπόρους και εξερευνητές ο καθηγητής Καναράκης χαρτογραφεί με επιστημονική μεθοδολογία, ακαδημαϊκή ακρίβεια και λογοτεχνική γλαφυρότητα ανεξερεύνητες πτυχές από τη ζωή και τη δημιουργική δραστηριότητα του Ελληνισμού των Αντιπόδων, αποκαλύπτοντας τον πλούτο και την πολυμορφία του». Και θα καταλήξει: «Στο ερευνητικό του έργο γύρω από την ελληνοαυστραλιανή λογοτεχνία και τον ελληνικό Τύπο στην Αυστραλία, ο δρ. Καναράκης έχει προσθέσει τώρα και το πρώτο απ' ότι γνωρίζω, έργο ιστοριογραφίας για τον Ελληνισμό της Αυστραλίας».

© Γιάωνης Λιάσκος
εφημ. ΤΑ ΝΕΑ (Αυστρ.) 2003

Copyright protected by Digiprove © 2010

.....

Related Posts:

- 8. Γιώργος Καναράκης: ο γλωσσολόγος
- 6. Γιώργος Καναράκης: Ο φιλόλογος
- 5. Γιώργος Καναράκης
- Χροιά της αφθαρσίας
- Γιορτάζει Πατέρα

